

Οικισμούς της νεολιθικής εποχής (περί το 6.000 π.Χ.) εντόπισε η αρχαιολογική σκαπάνη στην πεδιάδα της Πτολεμαΐδας, περιοχή με υψόμετρο περίπου 700 μέτρων μεταξύ των βουνών Βέρμιο και Ασκιο, που φέρει την ονομασία Κίτρινη Λίμνη (λόγω του έλους που είχε δημιουργηθεί εκεί και αποξηράνθηκε στα μέσα του 20ου αιώνα).

Την παρουσίαση των νέων ευρημάτων έκανε σε ειδική εκδήλωση στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αιανής Κοζάνης η Λ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και το Λιγνιτικό Κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας (με χρηματοδότηση του οποίου διεξάγονται οι αρχαιολογικές έρευνες).

Πρόκειται για τον παλαιότερο ίσως οικισμό των Βαλκανίων, έπειτα από αυτόν που αποκαλύφθηκε στη Νέα Νικομήδεια Ημαθίας. Στην περιοχή εντοπίστηκε πυκνό οικιστικό σύμπλεγμα με εντοπισμένες 31 προς το παρόν θέσεις. Η ανασκαφική έρευνα στην περιοχή χρονολογείται περί τα 20 χρόνια και εκτείνεται σε εκτάσεις δεκάδων στρεμμάτων, αλλά «το δυστύχημα είναι ότι πολλές από τις παραπάνω θέσεις με τον ανεκτίμητο πολιτισμικό πλούτο βρίσκονται εντός των ορίων ανάπτυξης των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ» τόνισε η προϊσταμένη της Λ' ΕΠΚΑ Γ.Καραμήτρου - Μεντεσίδη.

Οι ανασκαφές γίνονται με χρηματοδότηση και της ΔΕΗ (προβλέπεται από τον αρχαιολογικό νόμο), η ολοένα όμως και αυξανόμενη ανάγκη για εξόρυξη μεγαλύτερων ποσοτήτων λιγνίτη δημιουργεί προβλήματα στις ανασκαφές, καθώς οι ρυθμοί ανάπτυξης της τεχνολογίας και των αναγκών σε ενέργεια είναι ταχύτεροι αυτών της αρχαιολογικής έρευνας.

Η ανασκαφή στη θέση Φυλλοτσαΐρι Μαυροπηγής έγινε σε έκταση πέντε στρεμμάτων περίπου, που σύμφωνα με τα συμπεράσματα των αρχαιολόγων κατοικήθηκε στην Αρχαιότερη Νεολιθική Εποχή (γύρω στο 6.500 πΧ). Τα ανασκαφικά ευρήματα «έδειξαν» υπόγειους και ισόγειους οικισμούς ενισχυμένους περιμετρικά με πασσάλους, ενώ το δάπεδο τους ήταν κατασκευασμένο από ασβεστολιθική πλάκα πάχους 7-10 εκατοστών.

Οι οικίες ακανόνιστου ορθογώνιου σχήματος αποτέλεσαν την έκπληξη της έρευνας στην Μαυροπηγή και σύμφωνα με τους αρχαιολόγους μπορούν να συγκριθούν μόνο με αυτές της Νέας Νικομήδειας Ημαθίας.

Στο συγκεκριμένο χώρο εντοπίστηκαν επίσης 15 ταφές με πλούσια ταφικά ευρήματα (περί τα 2.000 αντικείμενα). Τα κεραμικά ευρήματα είναι στην πλειονότητα τους άβαφα και χονδροειδή. Τα αντικείμενα είναι κυρίως πελεκητά λίθινα εργαλεία, υφαντικά βάρη, βελόνες και οστά με ίχνη επεξεργασίας, περιάπτα, λίθινες, οστέινες και πήλινες χάντρες και σε έξι σφραγίδες με ποικιλία σχεδίων.

Τα λιγοστά ειδώλια αναπαριστούν κυρίως γυναικείες μορφές, αλλά και ζώα (ξεχωρίζουν τρία πήλινα σε μορφή βουβάλου και ένα λίθινο σε μορφή βατράχου).

Πηγή: *in.gr*